

A megszentelt élet

Immár harmadik, egymást követő számunk súlypontjában egyházi, teológiai kérdések állnak. Mindhárom téma túlnő azonban önmagán, s a mában élő egyházunk, azon túl pedig mai társadalmunk alapkérdéseit érinti. Milyennek mutatkozik a magyar egyház az egyházmegyei zsinatok tükrében? Mit mond Krisztus a mai embernek az ezredforduló küszöbén? Mit jelent ma a szerzetesség az egyházban és a világban?

Gyakran emlegetjük az elmúlt évtizedek örökségét. Amikor az egyházat el akarták pusztítani, először vezetőit állították félre, intézményeit vették el, majd pedig a szerzetesrendeket oszlatták fel. Az első két területen lassan engedett a puhuló diktatúra, a harmadik téma azonban mindvégig tabunak számított: a hatalom urai tudták, hogy az egyház életerejét vették el a szerzetesek szétszórásával. (Ki emlékszik ma már arra, hogy 1988 márciusában egy protokollárisnak szánt találkozóon Grósz Károly miniszterelnök és az egyházak püspökei között Szendi József — mindenki megrökönyödésére — váratlanul megtörte a nyájas koccintgatás légkörét, s elsorolta az egyház valódi kívánságait, köztük elsőként a szerzetesrendek működésének engedélyezését.)

A szerzetességnek éppen annyi nehézséggel kell megküzdenie az újrakezdés szakaszában, mint az egész magyar egyháznak. Jelenlétük, fontosságuk szinte kitörlődött még a hívek, sőt a papok egy részének tudatából is. Pedig az egyházban a kezdetektől fogva három életállapot él egymás mellett, egymást kiegészítve: a klerikusok, a világi hívek és az Istennek szentelt életet élők csoportja. Ez utóbbiak nélkül — mondja II. János Pál pápa — „az egyház (...) nem felel meg az isteni Alapító szándékának” (VC 29).

Az egyház, de az európai kultúra történetét sem lehetne megírni a szerzetesség nélkül. Legfőbb jelentőségük mégsem az, hogy részt vettek az egyház lelkipásztori munkájában, az egyház mindig újra esedékes reformjaiban, a társadalom bajainak orvoslásában, főleg az oktatásban és a rászoruló, betegek, szegények gondozásában. Szerepük ennél lényegesen fontosabb, s ezért „az Istennek szentelt élet (...) soha nem hiányozhat az egyházból”. Benne ragyog fel a keresztény élet igazi lényege: aki a keresztségben Isten gyermekévé lett, az Istennel kerül személyes szeretetkapcsolatba. Ettől kezdve az istengyermekség határozza meg az életét: meghívást kapott az életszentségre, és törekednie kell Isten és az emberek szeretetére.

A megszentelt életre vállalkozók is esendő emberek. Bennük mégis prófétai jelként ragyog fel Isten üdvözítő szeretete a világban.